

POLITIKE
EVROPSKE UNIJE

Za trajnostno
prihodnost
in več delovnih
mest

Evropska
komisija

Evropa 2020: strategija EU za gospodarsko rast

„EU mora narediti velik korak naprej
k bolj povezani in močnejši Uniji
stabilnosti in gospodarske rasti.“

Predsednik Evropske komisije
José Manuel Barroso, junij 2012

POLITIKE EVROPSKE UNIJE

Publikacija je del zbirke, v kateri predstavljamo delovanje
EU na različnih področjih politik, razloge za ukrepanje in
rezultate teh ukrepov.

Publikacije lahko prenesete s spletne strani:
http://europa.eu/pol/index_sl.htm

Kako deluje Evropska unija
Evropa 2020: Strategija EU za gospodarsko rast ✘
Ustanovitelji Evropske unije

Boj proti goljufijam
Carina
Digitalna agenda
Ekonomska in monetarna unija ter evro
Energija
Humanitarna pomoč
Izobraževanje, usposabljanje, mladi in šport
Javno zdravje
Kmetijstvo
Konkurenca
Kultura in avdiovizualno področje
Meje in varnost
Notranji trg
Obdavčenje
Okolje
Podjetništvo
Podnebni ukrepi
Potrošniki
Pravosodje, državljanstvo, temeljne pravice
Priseljevanje in azil
Promet
Proračun
Raziskave in inovacije
Razvoj in sodelovanje
Regionalna politika
Ribištvo in pomorske zadeve
Širitev
Trgovina
Varnost hrane
Zaposlovanje in socialne zadeve
Zunanje zadeve in varnostna politika

VSEBINA

Zakaj potrebujemo strategijo za gospodarsko rast Evropa 2020	
Reforme za večjo konkurenčnost	3
Ravnanje EU	
Usklajevanje in finančna podpora	6
Ukrepanje EU	
Ciljno usmerjene pobude	9
Napoved	
Ustvarjanje novih delovnih mest in vključujoča rast	12
Dodatne informacije	12

Politike Evropske unije Evropa 2020: strategija EU za gospodarsko rast

Evropska komisija
Generalni direktorat za komuniciranje
Publikacije
1049 Bruselj
BELGIJA

Rokopis je bil dokončan decembra 2012.

Slika na naslovnici: © Phovoir

2013 – 12 str. – 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-23989-2
doi:10.2775/40878

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2013

© Evropska unija, 2013
Reprodukcija je dovoljena. Dovoljenje za uporabo
ali ponatis fotografij je treba pridobiti neposredno
od imetnikov avtorskih pravic.

Zakaj potrebujemo strategijo za gospodarsko rast Evropa 2020

Reforme za večjo konkurenčnost

Kot večina drugih predelov sveta se je tudi Evropa znašla v obdobju preoblikovanja. Nedavna gospodarska kriza je izničila leta gospodarskega in družbenega napredka ter razkrila strukturne pomanjkljivosti evropskega gospodarstva. Vedno močnejši so dolgoročni izzivi, kot so globalizacija, obremenjevanje naravnih virov in staranje prebivalstva. Če naj se Evropa prilagodi tej spremenjeni stvarnosti, so potrebne spremembe.

Kriza je razkrila strukturne pomanjkljivosti evropskega gospodarstva, ki jih je mogoče odpraviti le s strukturnimi reformami: reformami, ki temeljijo na prizadevanju držav in hkrati gradijo na evropskih pridobitvah, kot so enotni trg, skupna trgovinska politika in druge politike na ravni EU. Če želimo ohraniti model evropskega socialnega tržnega gospodarstva v sedanjih težkih razmerah, bo morala Evropa postati konkurenčnejša.

Za reševanje teh vprašanj so Evropska unija in njene države članice leta 2010 pripravile strategijo za trajnostno rast za naslednje desetletje: strategijo Evropa 2020. Strategija obravnava kratkoročne izzive, povezane s krizo, in potrebo po strukturnih reformah z ukrepi za pospeševanje rasti, ki so nujni za pripravo evropskega gospodarstva na prihodnost.

Politike EU naj bi 75 % delovno sposobnim Evropejcem omogočile zaposlitev do leta 2020.

Cilji in vodilne pobude

Evropska unija si je zastavila pet ambicioznih ciljev – na področju zaposlovanja, inovacij, izobraževanja, socialne vključenosti in podnebja/energije –, ki naj bi jih dosegla do leta 2020. Konkretni cilji so:

1. zagotoviti 75-odstotno zaposlenost ljudi v starosti od 20 do 64 let;
2. vložiti 3 % BDP v raziskave in razvoj;
3. omejiti emisije toplogrednih plinov za 20 % ali celo za 30 % v primerjavi z letom 1990, pokriti 20 % energetskega potreba z energijo iz obnovljivih virov in povečati energetska učinkovitost za 20 %;
4. zmanjšati osip v šolah na manj kot 10 %, pri čemer naj bi vsaj 40 % oseb v starosti od 30 do 34 let zaključilo terciarno izobraževanje;
5. za 20 milijonov zmanjšati število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost.

Države EU so sprejele vsaka svoje cilje na teh področjih, voditelji EU pa so se dogovorili o številnih konkretnih ukrepih na ravni EU in nacionalni ravni. Opredelili so tudi najpomembnejša področja ukrepov, za katera menijo, da lahko spodbudijo gospodarsko rast in odpiranje novih delovnih mest. Tem področjem je namenjenih sedem vodilnih pobud:

- Unija inovacij: za izboljšanje pogojev financiranja in dostopa do finančnih sredstev za raziskave in inovacije, da bi lahko inovativne zamisli pretvorili v proizvode in storitve ter s tem povečali gospodarsko rast in delovna mesta.
- Mladi in mobilnost: za povečanje uspešnosti izobraževalnih sistemov in olajšanje vstopa mladih na trg dela, kar omogočajo programi EU za financiranje študija, učenja in usposabljanja, ter platforme, ki mladim iskalcem dela pomagajo poiskati zaposlitev v EU.

- Evropska digitalna agenda: za hitrejšo vzpostavljanje hitrega interneta ter uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije.
- Evropa, gospodarna z viri: za ločitev pojma gospodarska rast od uporabe virov s preusmeritvijo v nizkoogljično gospodarstvo, povečanjem uporabe obnovljivih virov energije, razvojem okolju prijaznih tehnologij in posodobitvijo prometnega sektorja ter spodbujanjem energetske učinkovitosti.
- Industrijska politika za dobo globalizacije: za izboljšanje poslovnega okolja, zlasti za mala in srednja podjetja, na primer z lažjim dostopom do posojil in zmanjšanjem birokracije. Pobuda tudi podpira razvoj močne in vzdržne industrije, ki bo inovativna in konkurenčna na svetovnih trgih.
- Program za nova znanja in spretnosti ter nova delovna mesta: za posodobitev trgov dela ter okrepitev vloge in položaja ljudi z razvijanjem njihovih znanj in spretnosti ter izboljšanjem prožnosti in varnosti delovnega okolja. Pomoč delavcem pri iskanju zaposlitve po vsej EU, da bi povpraševanje bolje uskladili s ponudbo.
- Evropska platforma za boj proti revščini: za zagotovitev socialne in teritorialne kohezije, pomoč revnim in socialno izključenim pri dostopu na trg dela in dejavnem vključevanju v družbo.

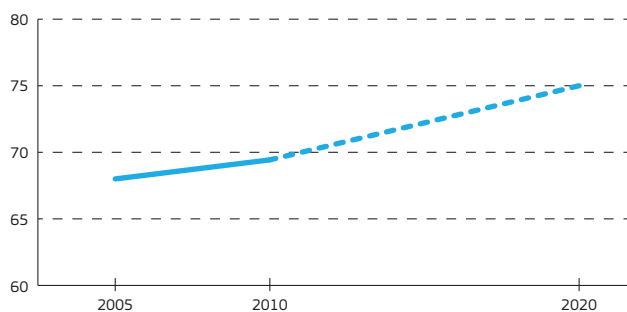
Strategijo Evropa 2020 že podpira veliko drugih politik in dejavnosti EU, na primer enotni trg, proračun EU (ki se strateško uporablja za podporo prednostnih področij strategije Evropa 2020) in trgovinska politika EU (ki denimo spodbuja močnejše trgovinske odnose, s čimer lahko evropskim podjetjem zagotovi dostop do javnih naročil in raziskovalnih programov v državah zunaj EU).

Hitri internet bi moral biti na voljo po vsej Evropi.

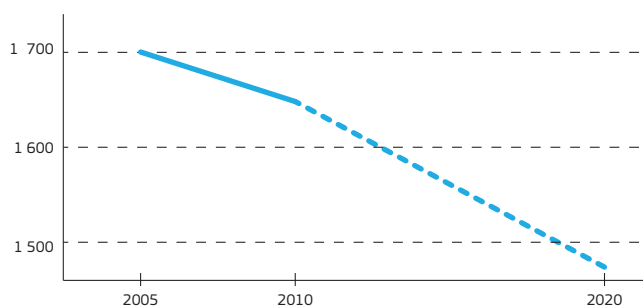
Evropski cilji za leto 2020

POVEČANJE STOPNJE ZAPOSLENOSTI NA 75 %

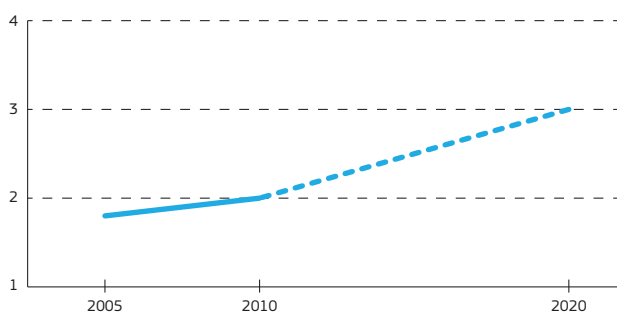
Delež zaposlenih v starostni skupini od 20 do 64 let

IZBOLJŠANJE ENERGIJSKE UČINKOVITOSTI ZA 20 %

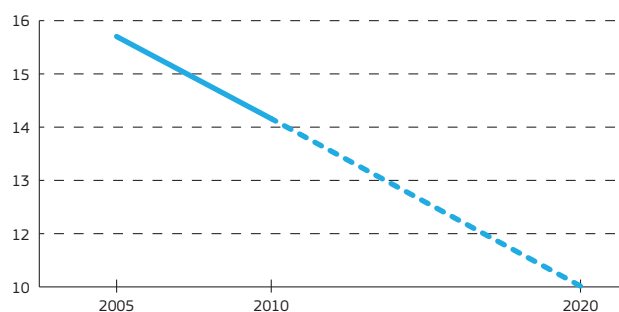

Poraba primarne energije v milijonih ton ekvivalenta nafte

3 % BDP ZA RAZISKAVE IN RAZVOJ

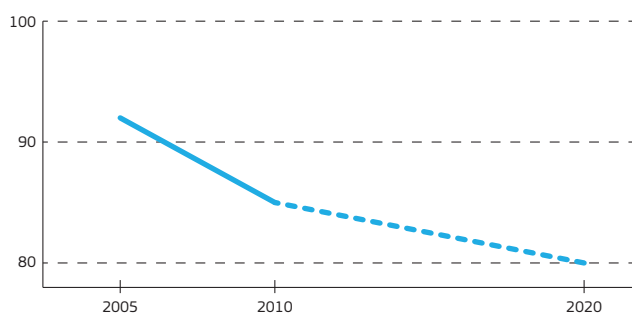

ZMANJŠANJE DELEŽA OTROK, KI OPUSTIJO ŠOLANJE, NA MANJ KOT 10 %

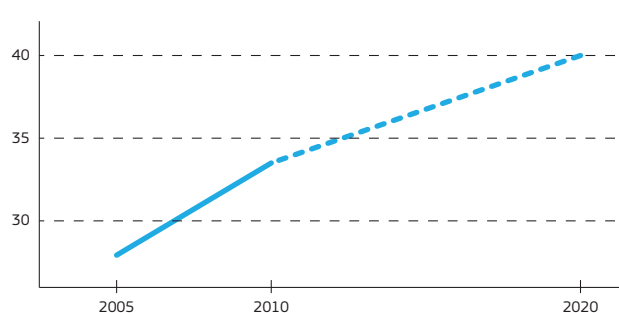
Delež prebivalcev v starostni skupini od 18 do 34 let z največ osnovnošolsko izobrazbo, ki se ne izobražujejo in ne usposablajo

ZMANJŠANJE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV ZA 20 % V PRIMERJAVI Z LETOM 1990

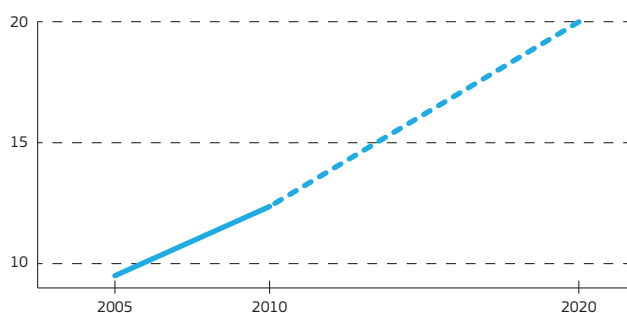
Indeks: emisije v letu 1990 = 100

VSAJ 40 % OSEB V STAROSTI OD 30 DO 34 LET Z VISOKOŠOLSKO IZOBRAZBO

Delež oseb v starostni skupini od 30 do 34 let z uspešno zaključenim univerzitetnim ali enakovrednim študijem

POVEČANJE DELEŽA ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ZA 20 %

Delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije

Grafikoni prikazujejo podatke za vseh 27 držav članic EU v letih 2005 in 2010 ter cilje za leto 2020 iz strategije Evropa 2020. Cilj zmanjšati revščino z odpravo tveganja za revščino ali socialno izključenost za vsaj 20 milijonov ljudi se ne meri na enak način kot pri drugih ciljih, ker ni primerljivih statističnih podatkov. Po oceni je leta 2010 v to kategorijo sodilo 115 milijonov državljanov EU.

Vir: Evropska komisija.

Ravnanje EU

Usklajevanje in finančna podpora

Kriza je razkrila, kako zelo so gospodarstva povezana med seboj. Nepremičninski balon v eni državi lahko vpliva na sosednje države in na vso Unijo. Zaradi večje soodvisnosti gospodarstev je potrebno usklajeno ukrepanje, ki vključuje socialne partnerje in civilno družbo. Če bomo skupaj ukrepali, bomo lahko iz krize izšli močnejši. V globaliziranem svetu nobena država ne more sama učinkovito rešiti izzivov, s katerimi se spopada. To še zlasti velja za Evropo, ki te izzive najbolj učinkovito rešuje na ravni EU.

Že od začetka krize se Evropska komisija osredotoča na spodbujanje rasti in konkurenčnosti evropskega gospodarstva. Za ta namen je treba konsolidirati javne finance ter oblikovati stabilnejši in odgovornejši finančni sektor, ki bo podpiral realno gospodarstvo. Poleg tega potrebujemo okrepljeno gospodarsko upravljanje in proračunsko disciplino, države članice pa si morajo še naprej prizadevati za uveljavitev temeljnih strukturnih reform za večjo konkurenčnost. Da bi bili uspešni, mora vse to potekati sočasno.

Močno usklajevanje nacionalnih gospodarskih politik

„Evropski semester“ je obdobje v letu, ko države članice usklajujejo svoje gospodarske politike in ukrepe za izvajanje strategije Evropa 2020. Evropski semester zagotavlja, da države EU javno objavijo svoje načrte makroekonomske in strukturne politike ter politike zaposlovanja, pri čemer se lahko učijo druga od druge in vnaprej zaznajo težave.

Namen evropskega semestra je okrepiti usklajevanje gospodarskih politik držav članic, ko so še v pripravi, da bi tako odkrili neskladnosti in nastajajoča neravnovesja. Gre za sistematičen in temeljit pregled evropskega gospodarstva.

Komisija začne evropski semester s predstavitvijo poročila, imenovanega „Letni pregled rasti“, Evropskemu parlamentu in Svetu. To poročilo je podlaga za razprave voditeljev EU – voditeljev držav ali vlad držav članic Evropske unije, ki se marca sestanejo na zasedanju Evropskega sveta (spomladansko zasedanje Evropskega sveta) in pripravijo splošne smernice za strategijo Evropa 2020.

Na podlagi teh smernic mora vsaka država članica EU pripraviti dva programa: nacionalni reformni program ter program za stabilnost in konvergenco. Nacionalni reformni program obravnava napredek pri izpolnjevanju ciljev iz strategije Evropa 2020 in ukrepe, ki jih bo izvajala naslednje leto za odpravo preostalih pomanjkljivosti. Program za stabilnost in konvergenco obravnava večletni proračunski načrt države. Oba dokumenta države pošljejo Evropski komisiji v presojo aprila.

Komisija nato pripravi priporočila za posamezno državo, ki jih na junijskem zasedanju potrdi Evropski svet. Priporočila se nanašajo na številna vprašanja, denimo na stanje javnih financ, sposobnost bančnega sektorja, da podpre gospodarstvo, pokojninske reforme, gospodarsko rast in konkurenčnost, ustvarjanje delovnih mest in izobraževalne ukrepe, ter odražajo prednostne naloge iz letnega pregleda rasti.

Države članice pripravijo nacionalne reformne programe ter programe stabilnosti ali konvergence, tudi na podlagi posvetovanja z nacionalnimi deležniki, Evropska komisija pa pripravi priporočila za vsako državo posebej. Ciljno usmerjena in konkretna priporočila o tem, katere cilje bi morale države doseči v naslednjih 12 do 18 mesecih, temeljijo na analizi programov, ki so jih pripravile države članice, in na ugotovitvah dvostranskih sestankov med strokovnjaki Komisije in držav članic.

Zmanjšanje primanjkljaja in povečanje proračunske discipline

Finančna kriza je razkrila številne pomanjkljivosti v upravljanju ekonomske in monetarne unije, ki jih EU poskuša odpraviti z novimi pravili za okrepljeno gospodarsko upravljanje, ki so začela veljati leta 2011. Nekatera dopolnilna pravila se uporabljajo zlasti za države članice evrskega območja.

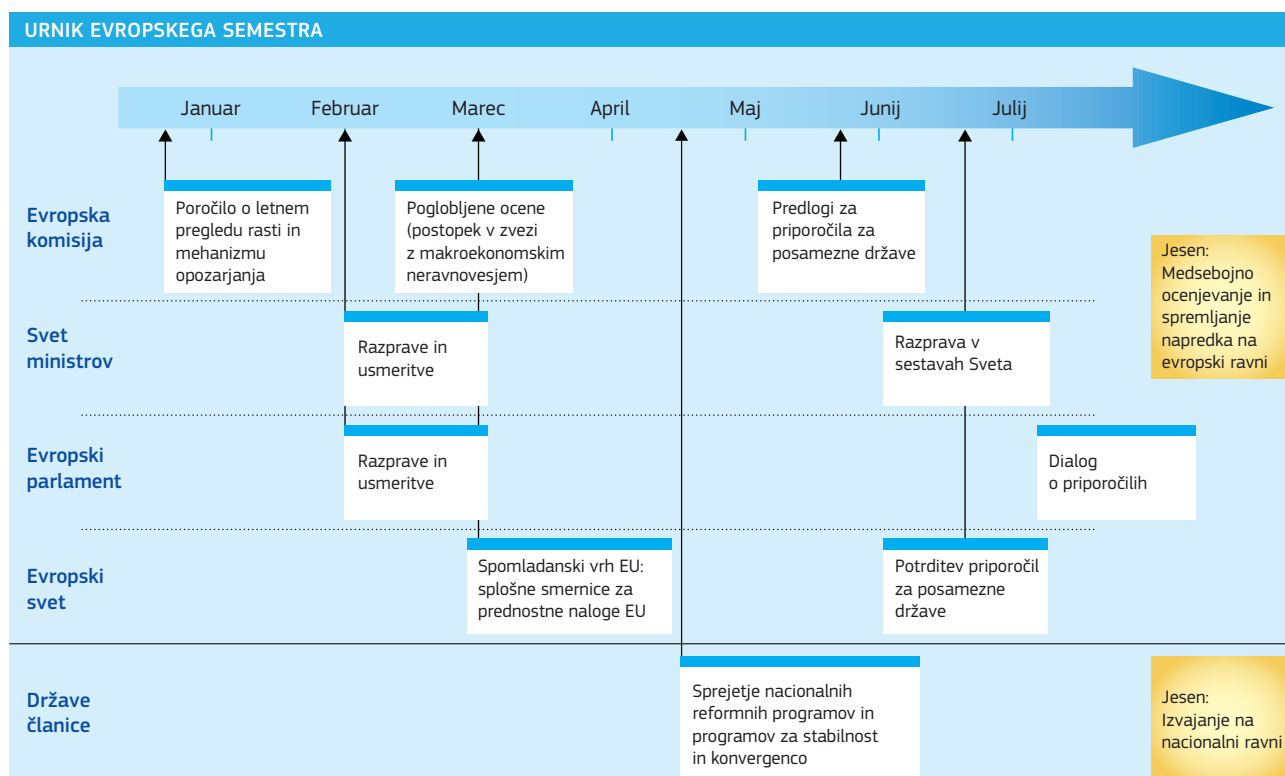
Ta strožja pravila vključujejo sankcije za države članice, ki svojih obveznosti ne izpolnijo in svojega proračuna ne uravnotežijo. V primeru čezmernega primanjkljaja bodo postopno uvedene finančne sankcije – ki se uporabljajo samo za države evrskega območja – in ki lahko dosežejo 0,5 % BDP.

Poleg tega se je 25 držav članic EU (17 držav članic evrskega območja in osem drugih) dogovorilo o novi medvladni pogodbi, imenovani „fiskalni pakt“, za povečanje proračunske discipline in konvergence. Ta jasna politična izjava pomeni, da bodo države evrskega območja sprejele vse potrebne ukrepe v podporo evru.

Skrb za makroekonomsko ravnovesje

Del tega novega sklopa pravil je uvedba sistema nadzora in izvrševanja, ki ugotavlja in odpravlja razlike v konkurenčnosti. Takoimenovani postopek v zvezi z makroekonomskim neravnovesjem je namenjen zgodnjemu ugotavljanju neravnovesja v gospodarstvu držav članic. Natančno namreč spremlja stanje v nacionalnih gospodarstvih in opozori institucije EU na nastanek morebitnih težav.

Postopek temelji na preglednici, s katero beležijo spremembe v 11 ekonomskih kazalnikih, denimo deležu izvoza, stroških dela, zadolženosti zasebnega sektorja in cenah nepremičnin. Kadar se ugotovi neravnovesje – na primer rast plač, ki ni v skladu z rastjo produktivnosti, ali hitro rastoče cene stanovanj – se za zadevno državo članico pripravijo priporočila, država članica mora včasih tudi pripraviti jasen načrt za ponovno uravnoteženje gospodarstva. V skrajnem primeru se lahko uporabijo finančne sankcije, če država evrskega območja ne sprejme popravilnih ukrepov.

Finančna stabilnost

Zaradi krize se je postavilo vprašanje zaupanja v evrsko območje, na katerega smo odločno odgovorili. Okrepili smo zaščitne mehanizme za pomoč državam evrskega območja, ki se znajdejo v težavah. Evropski mehanizem za stabilnost ima s 700 milijardami evrov več kapitala kot katera koli druga finančna institucija na svetu in ima na voljo 500 milijard evrov za posojila. Delovati je začel septembra 2012 in nadomešča dva nekdanja začasna mehanizma, evropski instrument za finančno stabilnost in evropski mehanizem za finančno stabilizacijo.

Likvidnost in posojilna sposobnost bank sta kratkoročno okrepljeni, znatno smo okrepili tudi ureditev in nadzor finančnega sektorja EU, da bi se izognili morebitnim podobnim težavam v prihodnosti.

Gospodarska rast in nova delovna mesta

Z zgoraj navedenimi ukrepi želimo oblikovati okolje, ki spodbuja rast in ustvarjanje delovnih mest v EU, saj lahko le tako še naprej finančno podpiramo svoj način življenja. Od začetka krize je Komisija dosledno pozivala k sprejetju ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti, ki so v ospredju strategije Evropa 2020. Toda ta rast mora imeti trdne temelje, zato Komisija spodbuja pametno, trajnostno in vključujočo rast.

Evropski svet je sprejel Pakt za rast in delovna mesta, s katerim bo z večjo posojilno sposobnostjo Evropske investicijske banke med drugim mogoče vložiti več kapitala v evropsko gospodarstvo in okrepiti enotni evropski trg.

Do leta 2020 naj bi Evropa pokrila 20 % svojih energetskega potreb z energijo iz obnovljivih virov.

Financiranje strategije Evropa 2020

Unija podpira vse svoje ukrepe s proračunom, ki je zdaj bolj kot kdaj koli prej osredotočen na gospodarsko rast. To velja tudi za osnutek večletnega proračuna EU za obdobje 2014–2020. Reformam in ustvarjanju novih delovnih mest so namenjena zlasti sredstva iz strukturnih skladov EU, ki se uporabljajo v državah članicah.

Proračunska sredstva EU se uporabljajo za naložbe v vseh državah članicah za skupne izzive, kot so spodbujanje rasti, ustvarjanje novih delovnih mest po vsej Evropi in krepitev vloge Evrope v svetu. Proračun EU ni namenjen financiranju ukrepov, ki jih je mogoče financirati iz nacionalnih proračunov, ampak se osredotoča na ukrepe, kjer ima evropsko financiranje resnično dodano vrednost. Sredstva zagotavlja področjem, ki se ne financirajo iz nacionalnih proračunov oziroma bi se lahko financirala iz nacionalnih proračunov, vendar bi tako bili stroški višji.

Sodelovanje

Evropski parlament ima pomembno vlogo, tudi pri spodbujanju nacionalnih parlamentov k sodelovanju. Po novih pravilih o gospodarskem upravljanju lahko Evropski parlament začne gospodarski dialog s Svetom in Komisijo. To pravzaprav pomeni, da lahko Parlament pregleduje predloge in sklepe obeh institucij in zahteva odgovore na svoja vprašanja. Postopek je s tem preglednejši, od Sveta in Komisije pa zahteva večjo odgovornost.

Strategija Evropa 2020 mora pritegniti k sodelovanju vse dele družbe. Zajeti mora družbeno jedro, podjetja, sindikate, nevladne organizacije in posamezne državljane. Za doseg tega cilja je Evropski ekonomsko-socialni odbor ustanovil usmerjevalni odbor za strategijo Evropa 2020 s široko mrežo organizacij civilne družbe po vsej Evropi. Podobno je Odbor regij oblikoval platformo za spremljanje strategije Evropa 2020, v kateri sodelujejo regionalni in lokalni organi. Oba odbora s svojimi mnenji prispevata k razpravi na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta. Dejansko se velik del strategije izvaja na lokalni in regionalni ravni držav EU, izvajajo jo torej lokalni in regionalni organi, socialni partnerji in civilna družba.

Ukrepanje EU

Ciljno usmerjene pobude

Z uresničitvijo ciljev strategije Evropa 2020 lahko povečamo potencial za gospodarsko rast v državah EU. Cilji ustvarjajo zagon, vsaka država članica EU pa stori vse, kar je v njeni moči, da doseže napredek na ključnih področjih.

Evropa je najuspešnejša, kadar deluje enotno. O uspešnosti skupnega prizadevanja pričajo številni dosežki. Družbo Airbus so ustanovile štiri evropske države v 70. letih prejšnjega stoletja. Danes ima več kot 50 000 zaposlenih in je med vodilnimi proizvajalci letal na svetu.

Galileo je evropski satelitski navigacijski sistem z večjo natančnostjo kot ameriški GPS ali ruski Glonass. Delovati naj bi začel leta 2019, ko bodo nameščeni vsi sateliti.

Evropska investicijska banka je nedavno pomagala pri financiranju največjih priobalnih vetrnih elektrarn na svetu. Vetrne elektrarne v okrožjih Thanet in Walney ob obali Združenega kraljestva lahko proizvedejo več kot 600 MW in napajajo približno 500 000 gospodinjstev. Tako povečujejo potencial obnovljivih virov energije v EU.

Takšne in podobne projekte je mogoče uresničiti s tesnejšim evropskim sodelovanjem v vseh sektorjih v okviru vodilnih pobud strategije Evropa 2020.

Prvi dosežki

Vodilne pobude strategije Evropa 2020 se že izvajajo. Splošni napredek je zadovoljiv. V okviru vsake vodilne pobude so že izvedli številne ključne ukrepe. Nekaj primerov:

Evropa 2020 za mlade

Vsako leto 6 milijonov mladih Evropejcev preneha šolanje z največ osnovnošolsko izobrazbo. Trenutno velja to za 14 % mladih v starosti od 18 do 24 let, kar posledično povečuje delež brezposelnosti pri mladih. Evropska komisija si zato prizadeva povečati število diplomantov, izboljšati kakovost poučevanja in kar

najbolj povečati prispevek visokega šolstva k okrevanju gospodarstva Evropske unije po krizi. Strategija opredeljuje prednostna področja, na katerih morajo države EU storiti več za doseganje skupnih izobraževalnih ciljev, in določa, kako lahko Evropska unija podpre posodabljanje izobraževanja v državah EU. Med pobudami EU je tudi večdimenzionalna lestvica univerz, ki bo študentom pomagala pri odločitvi za najustreznejše študijske programe.

Program študentskih izmenjav Erasmus je od svojega začetka leta 1987 sofinanciral 3 milijone izmenjav. Komisija je predlagala nov program – „Erasmus za vse“, v okviru katerega bo v obdobju 2014–2020 štipendije EU za študij, usposabljanje ali prostovoljsko delo v tujini prejelo do 5 milijonov študentov, kar je skoraj dvakrat več kot danes. Na voljo bo tudi jamstvena shema za posojila „Erasmus za magistrski študij“, namenjena študentom, ki opravijo celotni magistrski študij v drugi državi EU.

Pripravili smo tudi posebne pobude, ki mladim omogočajo dostop do prostih delovnih mest, kampanje za ozaveščanje pa spodbujajo mala in srednje velika podjetja, da zaposlijo mlade, in olajšujejo medsebojne stike. Poleg tega je Komisija predlagala, da države članice in EU bolje izkoristijo sredstva Evropskega socialnega sklada za odpravljanje brezposelnosti mladih, predvsem s podporo prehodu iz šole v zaposlitev in podporo mobilnosti mladih na trgu dela.

Dobro za gospodarstvo je, če več ljudi študira ali dela v drugih državah EU.

Praktični primer: Tvoja prva zaposlitev EURES

Program Tvoja prva zaposlitev EURES je namenjen zaplnitvi prostih delovnih mest v EU. Nacionalni zavodi za zaposlovanje kot steber programa zagotavljajo mladim iskalcem zaposlitve in podjetjem, ki jih zanima delovna sila iz tujine, informacije, pomoč pri iskanju dela, pomoč pri zaposlovanju in finančno pomoč. Program pomaga iskalcem zaposlitve z usklajevanjem ponudbe in povpraševanja in pri kritju stroškov potovanja na razgovor in/ali selitve v tujino zaradi novega delovnega mesta. Delodajalci prejmejo pomoč pri zaposlovanju, mala in srednje velika podjetja pa finančno podporo za delno kritje stroškov usposabljanja in vključevanja na novo zaposlenih delavcev.

Evropa 2020 in boj proti revščini in socialni izključenosti

V Evropski uniji revščina ogroža več kot 80 milijonov ljudi, od tega 20 milijonov otrok in 8 % delovno aktivnih prebivalcev. Evropska platforma za boj proti revščini in socialni izključenosti predlaga ukrepe, s katerimi bi do leta 2020 uresničili zastavljeni cilj EU in pred revščino in socialno izključenostjo obvarovali najmanj 20 milijonov ljudi. Čeprav so za boj proti revščini in socialni izključenosti odgovorne zlasti nacionalne vlade, ima lahko EU usklajevalno vlogo z opredelitvijo dobrih praks, spodbujanjem izmenjave izkušenj, določanjem vseevropskih pravil in zagotavljanjem finančnih sredstev. Ključni ukrepi so denimo boljši dostop do dela, socialna varnost, izobraževanje in osnovne storitve, kot so zdravstvo in stanovanja. Drugi ključni ukrepi obsegajo boljšo uporabo sredstev EU za socialno vključevanje in boj proti diskriminaciji, socialne inovacije, ki prinašajo nove pametne rešitve ter nova partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem.

Evropa 2020 in inovacije

Pobuda Unija inovacij je namenjena vzpostavitvi boljšega povezovanja med raziskavami, inovacijami in ustvarjanjem delovnih mest, kar je poglavitno za hitro okrevanje Evrope v sedanji gospodarski krizi. Vsak evro, vložen v raziskave EU, pomeni povečanje dodane vrednosti panoge v višini od 7 do 14 evrov. Če bi do

leta 2020 porabili 3 % BDP Evropske unije za raziskave in razvoj, bi tako lahko ustvarili 3,7 milijona delovnih mest, letni BDP pa bi se do leta 2025 povečal za skoraj 800 milijard evrov.

Komisija je organizirala platformo za podporo regijam in državam članicam pri boljšem opredeljevanju njihovih raziskovalnih in inovacijskih strategij. Ker ni univerzalne politične rešitve, bo platforma spodbujala regije, da ocenijo svoje prednosti in slabosti na področju raziskav in inovacij ter izkoristijo svojo konkurenčnost.

Leta 2012 smo se dogovorili o patentu EU, ki bo podjetjem in izumiteljem prihranil do 80 % stroškov prijave patenta. Prijaviteljem patenta ne bo treba vložiti prijave v vsaki državi članici EU, saj bodo lahko pridobili enotni evropski patent. To bo veljalo za 25 držav članic EU, ki so v postopku okrepljenega sodelovanja potrdile predlog. Patentno varstvo je bilo prej treba pridobiti v vsaki državi EU, kar je lahko stalo do 36 000 evrov. Sporazum o patentih bi lahko stroške za pridobitev patentne zaščite dolgoročno znižal celo na 680 evrov.

Evropska komisija in Evropska investicijska banka sta uvedli novo garancijsko shemo za pomoč inovativnim MSP pri dostopu do finančnih sredstev, ki jih ponujajo banke. Pričakovati je, da se bo s shemo do konca leta 2013 sprostilo dodatnih 6 milijard evrov posojil, vključno z 1,2 milijarde evrov za MSP in do 300 milijonov evrov za raziskovalno infrastrukturo.

S finančnimi sredstvi EU se izboljšujejo pogoji za raziskave in inovacije.

Praktični primer: inovativne rešitve

Pilotni projekt „Aktivno in zdravo staranje“, prvi v nizu „evropskih partnerstev za inovacije“, se je začel leta 2012. S partnerstvi želimo mobilizirati deležnike v inovacijskem sektorju s krovnim ciljem (v tem primeru zdravo staranje), da bi hitreje našli inovativne rešitve za družbene izzive. Začela so se že druga partnerstva za inovacije, vključno s partnerstvom za učinkovito rabo vode in za pametna mesta.

Digitalna Evropa

Digitalna agenda obravnava pomembne vidike sodobnega gospodarstva, denimo dostop do hitrega interneta in digitalnih vsebin, kibernetično varnost, učinkovitejše elektronske upravne storitve in nove zdravstvene storitve, ki olajšajo življenje državljanov. Treba je tudi poskrbeti, da bodo vsi imeli znanje, potrebno za uporabo revolucionarnih tehnologij. Program EU za raziskave in inovacije „Javno-zasebno partnerstvo za internet prihodnosti“ je namenjen pospeševanju konkurenčnosti Evrope na področju prihodnjih internetnih tehnologij in sistemov, ki podpirajo pametne storitve in aplikacije. Partnerstvo bo podjetjem in vladam tudi pomagalo razviti internetne rešitve, ki temeljijo na kompleksnih spletnih podatkih, in tako oblikovati pametnejšo infrastrukturo in poslovne postopke.

Zdravstveno varstvo v Evropi je lahko učinkovitejše z digitalnim načinom dela – na primer, kadar imajo bolniki popoln dostop do svojih podatkov in se lahko z zdravnikom posvetujejo na daljavo.

Praktični primer: varnejši internet

Med cilji vodilne pobude za digitalno Evropo je varnejši internet za otroke. Najpomembnejša tehnološka in medijska podjetja so se zdaj sporazumela o koaliciji za varnejši internet za otroke.

Učinkovita raba virov

Vodilna pobuda strategije za Evropo, gospodarno z viri, poudarja nujnost temeljitega prehoda na učinkovito rabo naravnih virov. To velja za potrošnike in za proizvajalce na vseh pomembnih področjih, kot so energetika, promet, podnebje, okolje, kmetijstvo, ribištvo in regionalna politika.

Evropska komisija je predstavila predlog za revizijo zastarelih pravil o obdavčitvi energentov v Evropski uniji. Cilj novega osnutka pravil je spremeniti način obdavčitve energentov, da bi odpravili trenutna neravnovesja ter upoštevali emisije CO₂ in energijsko vsebnost. Nova pravila so tudi namenjena spodbujanju energijske učinkovitosti in uporabi okolju prijaznejših proizvodov ter preprečevanju izkrivljanja konkurence na enotnem trgu.

Industrijska politika

Za konkurenčnost Evrope je nujen hitrejši razvoj skupnih industrijskih standardov, s katerimi se bodo povečali prihranki stroškov ter koristi za podjetja in potrošnike. Za doseg tega cilja je Komisija predlagala sveženj zakonodajnih in drugih ukrepov za hitrejši razvoj standardov.

Napoved

Ustvarjanje novih delovnih mest in vključujoča rast

„Storiti moramo, in zmoremo, več kot samo vzpostaviti finančno stabilnost. Le tako bomo lahko ponovno zagotovili gospodarsko rast, ki je ključna za rešitev težav. Vprašati se torej moramo, kako lahko spodbudimo gospodarsko rast. Menim, da je treba spomniti ljudi, da že imamo strategijo za gospodarsko rast: Evropa 2020.

(Predsednik Barroso, aprila 2012)

Svet in Komisija spremljata izvajanje strategije Evropa 2020 v okviru evropskega semestra. To vključuje spremljanje splošnega makroekonomskega stanja, napredka pri doseganju petih ciljev na letni osnovi in napredka v zvezi s sedmimi vodilnimi pobudami. Vsako leto Komisija v letnem pregledu rasti opredeli najnujnejše izzive za EU ter reforme, potrebne za njihovo rešitev.

Veliko je že bilo storjenega po vsej EU in reforme potekajo v več državah EU. Čeprav je bil dosežen znaten napredek na področju fiskalne konsolidacije, pa zaostajajo naslednje reforme, ključne za rast: davčna reforma, pokojninska reforma, reforma trga dela ter liberalizacija storitev in sektorja trgovine na drobno.

Ko bo strategija Evropa 2020 v celoti izvedena, bo Evropa bolj opremljena za pametno, trajnostno in vključujočo gospodarsko rast: povezala bo ustvarjanje delovnih mest s socialno vključenostjo, ljudje bodo lahko pridobili znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo za uspeh, znala bo izkoristiti možnosti, ki jih ponuja svetovno gospodarstvo.

Več informacij

- ▶ **Spletna stran Evropske komisije z vsemi podatki o Evropi 2020:**
http://ec.europa.eu/europe2020/index_sl.htm
- ▶ **Vprašanja o Evropski uniji:**
služba Europe Direct: 00 800 6 7 8 9 10 11
<http://europedirect.europa.eu>

